

August Gottlieb Spangenberg

A. 68. 6. Wukozenje

tych słowom St. Pawła :

TO SŁOWO WOT KŃCHIZA

je łuposz tyn,

kiż subeni budza;

nam pak,

kiż my sbożni budžemy,

je wono Boža mož.

I Cor. I. v. 18.

Sächsische

Landesbibl.

1798.

Sächsische
Landesbibliothek
12 5. JULI 1973
Dresden

6

S
fo
no
je
re
B
w
na
je
je
rje
to
mi

—●—●—●—●—●—●—●—●—●—

We słowach świateho Pawoła 1 Cor. 1.
v. 18. je ta recz wot tajkej wuczby, wot
kotrej ta sbożnosz hewpschindze, a kotruż my hi-
nat nespošnjemy, hacz jeno se świateho pišma.

To wopomnienie teje słameje je tehodla niż
jeno wužitne, ale tejšch nusne.

My zemy da sew schitkim, schtoż wot nej
reczem, so zylje na to świate pišmo satożicz.
Boh nasch sbożnik daj ktemu swoju nadu, so by
wono kpożonuwanju bylo wele ludjom!

§. 1.

Boh je swoju Lubosz ktemu człowskemu
narodej woszebnie we tem wopokasał, so won swo-
jeho jeniczkeho narodzeneho Syna do swjeta dał
je, so bychmy psches njeho žiwjenje mjeli (a).

Wot tehosłameho jeniczkeho Syna Božeho
wjeka wono: Boh je sjeweny we czjeli (b) a:
to słowo sczini so czeto, a bydlesche bes na-
mi, a my widžichmy jeho krašnosz, jako krašnosz

a 2

(a) Joh. 3, 16. (b) 1 Tim. 3, 16.

teho jenicžkeho narodženeho Ssyna wot Wotza, polne nady a prawdy (c). Kaj tejšch : do kelž te džjeczi czjelo a frej maju, je won runje tejšch to sam mo dostak (d).

Won je so da wopravdži wjerny czlowek narodžit, a ten samy czlowek, Krystus Jesus, je jedyn sriednik bes Bohom a czlowekami, kiž so sam dat je kwuplaczenju sam schitkich (e).

Won bjesche pak jedyn czlowek bes rjecha.

Dyž Dawit wot sebe rekne : laj, we rjechach sým ja plodženy, a moja macž je me we rjechach podjata (f) ; da džesche ton Zandžel, Boži posol, Marije : ton swwjati Duch budže na tebe pschindž, a ta moz teho Najmoscheho budže cze wobklotkowacz. Tehodla tejšch to swwjate, kotrež so wot tebe budže narodžicž, budže Boži Ssyn menowany (g).

Schtož so tehodla bje narodžitome tej Knežni Marji, to bjesche wot swwjateho Duchu (h), a schtož wona porodži, to bje to swwjate, kotrež Ssyn Boži menowany bu.

Kajž ton Knes nasch Sbožnik to swwjate bje wot swwjateho podjecza ; da je won jo tejšch samo-

(c) Joh. 1, 14. (d) Ebr. 2, 14. (e) 1 Tim. 2, 5. (f) Ps. 51, 7. (g) Luc. 1, 35. (h) Matth. 1, 20.

sta
je
te
mo
so

sww
a d
sub

jeh
we
Je

žta
nju
czi
boh
bnc
Už
mo

staf. Sakon Bozi mjejesche won šredža šwoje-
je wutroby (i), to je, won lubowasche Boha šy-
lej wutrobu, šyłej duschu, šyłej myšlu, a šyłej
mozu, a tich cźlowekow lubowasche won tak jara,
so won šwoje žiwenje sa njech wostaji (wot połoži.)

Won bjesche to najdokonjansche snamjo
šwojeho Wotza (k), a ta podomnosz jeho bycža,
a dokelž Boh je lubosz (l), da bjesche tejšch won
lubosz.

Tu wolu šwojeho Wotza cžinicž, bjesche
jeho jydž (m). Won wot žaneho rjecha nitscho ne-
wedžischo (n), a bje to newinojte a nesmasane
Zehnjo (o).

Won wuprosni šo šam, a sa wotrocžkown
žtalt na šo, bu podomny cźlowekam, a na wasch-
nju jako cźlowek namakany (p). Won bje
cžicheje myšle a swutrobu pokorny (q). Hacz runje
bohatty bjesche, bu won schaf kudy nasche dla ; so
bychmy my psches Zeho kudobu bohaczi buli (r).
A žanemu cźlowekej nesapojedži won šwoju po-
moz (s).

Dokelž da žylje bes poruka bjesche ; da ne-

- (i) Ps. 40, 9. (k) Col. 1, 15. und Ebr. 1, 3.
(l) Joh. 4, 8. (m) Joh: 4, 34. (n) 2Cor.
5, 21. (o) 1Petr. 1, 19. (p) Phil, 2, 7.
(q) Matth. 11, 29. (r) 2Cor. 8, 9. (s)
Apost. Gesch. 10, 38.

saſtuzi ſebi žanu ſchtroffu, knajmenschom pak tū
horku a žalofnu ſmercž na kſchizu.

§. 2

Schtož ſwiate piſmo wobſwjetſi wot ſka-
ženja tych cžlowekow, je woſebi tolej: Boh
ton Knes widžiſche predy teje lienzy, ſo ludžaza
ſtoſž bjeſche wulka na ſemi, a ſchitke myſle a po-
myſlenja jich wutrobny bjechu jeno ſte kojždi cžaf
(t), a po tej lienzy džeſche won: myſl cžlowſkeje wu-
trobny je ſta wot jeho młodoſže (u). Božej woczi
ladataj wjeſzje prawje, a ſchtož won praji, to je
wopraudžje wjerno.

Maſch Knes Jeſus Krystus praji: Snuz-
kach, ſwutrobny tych cžlowekow, wojndu ſte myſle,
mandželſtwa lamanje, kurwarſtvo, mordarſtvo,
paduchſtvo, ſakomſtvo, neprawdoſž, leſnoſž,
nepoſiwosž, ſte woto, Bože hanenje, pycha,
nemudroſž (v).

Dyž da to ſnuzkach wojndže, ſwutrobny tych
cžlowekow; da dyrbi to žorko tych ſtych wjezow
ſnuzkach tſjecž.

Ža po duſchi a po cžjeli ſkažena a jaſo wob-
jydomata ſcžlowyſta natura rjeka cžjeſto we ſwja-

(t) 1B. Moſ. 6, 5. (u) 1B. Moſ. 8, 21. (v)
Marci 7, 21. 22.

tem pišmi. Schtož bo wot czeta je narodžito,
to je czeto (w).

Kajke plody pschineše da to czjeto? Pa-
wot praji, sjaune su skutki teho czeta, kotrej te
su: mandželstwa łamanje, kurwarstwo, neczi-
stosž, nepotsiwosž, pschibojstwo, kusłowanie, ne-
pschelczelstwo, swada, burrowosž, njewanje, poš-
warški, rostorki, kezarstwo, sawisž, mordowanie, wopino-
stwo, wobžranstwo, a tym podobne wjezy (x).

Wono je da hjeschczen wjaze tajkich stych
wjezow, kotrej plody su teje skazeneje człowskeje
natury, a psched kotremisch bo sdobnje postrojicž
mamy.

Kak bes pohanami schto je, to Pawot Prot-
kim taklej wurekne: So su polni scheje nepraw-
dosže, kurwarstwa, kschindn, lakomstwa, stosže,
polni sawisže, mordarstwa, šwarenja, lešnosže,
a steho waschnja, so su, kotsi sa druhimi ludži-
mi scho ste potajnje recža, tejšch, kiž na druhich
sjaunje kju, tejšch Boha sazškrjo, hanerjo, hord-
ži, kwalerjo, škodni, starschimaj nepo štuschni,
nemudri, nešwjerni, bewscheje lubosže, nesjed-
nocziwi, nešmilni ic. (y).

So bes židami nitscho lijepe schto neje, to

(w) Joh. 3, 6. (x) Gal. 5, 19. 21. (y) Röm.
1, 29 i 31.

poſaje won potom ſjaunje, a moznje : (z) Ty maſch ſa to, ſo ty by wedzer ſlepnych, a ſwjetlotnych, kotſi by we czjemnoſzi, mjeſchter tnych nemudrnch, wuczer tnych kupnych ; maſch roſwuczenje, ſchtož jedyn dyrbi wedzicz, a ſchtož prawe je we ſakonju. Wucziſch tehodla druhich, a ſam ſo paſ newucziſch. Ty priedujeſch, ſo nedyrbja franucz, a ty ſam franeſch. Ty prajiſch, ſo nedyrbja mandželſtwo łamacz, a ty ſam mandželſtwo łamaſch ; tebi jo roſno pſched pſchybohami, a by ſam Boži rubežnik. Ty kwalifch ſo teho ſakonja, a ſampaſ hanifch Boha pſches pſcheſtupenje teho ſakonja. Pſchetož waſche dla budže Bože meno hanene beſ Pohanami, jako piſane ſteji.

A neje wono kwidženju, ſo beſ tymi, kiž kſcheſzjenjo rjekaju, temu Evangelionej paſ nepoſluſchni by, ſo runje teiſch taſ ſadzerža ?

Mejby da to wjeſte wopokaſawanja teho ſobekeho ſtaženja tnych ludži ?

Ktemu hjeſchczen pſchindže, ſo ſo pſches woſtajeenje teho dobreho, kotrež Boh je pſchikaſaſ, runje taſ jara pſcherieſchimy, jako na tem, dyž to ſle wobendžemy, kiž won je ſakaſaſ. Zulej kluſcha wjera do Boha, ta Bohabojaſnoſz, ta luboſz k Bohu, to dowjerenje na Boha, ta luboſz k blje.

(z) Röm. 2. 19 : 24.

schemu :c. pschetož kojždy schtom, kotryž dobre
płodny nepschineše, budže porubany, a do wohen-
ja czisnenny (a).

§. 3.

Njetk može snacz bycz, so šebi jeden aby
ton drubi myšli : Ehy! do teho a tamneho rjecha
nejšym ja tolla sapanut? Je da pak won teho-
dla bes winy? schtož Boh praji, da psched nim
nichts bes winy neje (b).

Tudy neje žane rosdžjelenje, ale schizy šu
rjeschnizy, a nimaju teje kwalby, kotruž woni na
Bohsy mjecz dyrbeli (c), to je : woni nimaju
tu rjanu podomnosz Božu, po kotrej woni stwo-
reni bjechu.

Kak to možno je, so rosomni mužojo, kiž
niž jeno sBibliju, ale tejšch stej šwjetnej Historiju
snajomni šu, a kotrymž tejšch to njetkzišche podaczje
czlowškeho naroda newidomne bycz nemože, šo tol-
la škroblicž a recž moža : „to schak nedyrbjak
„šebi žadyn myšlicž, so czlowekojo dyrbeli tak ja-
„ra škazeni bucz, wele mene dyrbjalo šo pak wot
„teho swulkim tošom recžecž a wolacž ;“ toiej
nejšym ja hjeschczen moł srosymicž.

Kahso šnacž je tolej škadnosz štemu dawo.

(a) Matth. 7, 19. (b) 2B. Mos. 34, 7. (c)
Röm. 3, 23.

Menuize woni zedža so bami, a druhich
 cźlowekow, sa lebnych a polnych dobrych poczi-
 kow sczinicz, predy hacz bychu Krystußej stu-
 pili. Dyrbeli pak njetk pschidacz, so czi cźlowe-
 kojo tak jara skazeni su, fajž woni jo woprawdži
 su; da dyrbeli woni tejsch wjericz, so to we jich
 mozy nestej, ton prawy a wjerny pozink schew-
 schej jich prozu dostascž bes Krystuša.

Haj, rjeka wono: dnž tych cźlowekow cžje-
 rimy, so honicž sa tymi pocziškami; a woni
 saßlysha nydom, so cźlowek lejži we tajkim łobo-
 fim skazenju; da woßtabnu woni žylje na jich
 rukomaj, a dadža schitku mož spanucz.

Na to wotmolwju ja pak, schtož sam bym sho-
 nit, a jo swulkej wjestoszu poßnat bym: pokasch-
 cze tym ludžom swjernje a woprawdži, so woni
 na duschi a na cžjeli do grunta skazeni su; po-
 kaschcze jim pak tejsch pschi tem šobu: so Jesus
 Krystus do šwjeta je pschischol, rjeschnikow s jich
 skazenja a hubenstwa wumoz, a so we Jeho wo-
 pori wjeszje je knamafanju nada a frejota sawschit-
 ke rjechi žytleho šwjeta. Proschcze jich, so so woni
 se šwojim žytem hobenstwom pokorja k Jeho noho-
 maj, stej nadžiju, so jim pomhacz može.

Duž budža mož dostacz, so bychu Bože
 džjeczi buli. Won budže jim wodacz jich rjechi,

a sahojicz schitke jich brachi. Woni budza wot-
neho dostacz nowu wutrobu a noweho Ducha, a
won budze snich tajkich ludzi sczinicz, so budza
kodzicz we jehoch kasnjach, a Jeho prawisna dzer-
zecz, a po nich czinicz. Jeho lubosz budze jich
wutroby napelnicz, a woni budza loscht a moz do-
stacz, steho bohastwa Jeho nady wopokasacz ton
prawy a wjerny poczink, a jich skazjenje nebudze
jich blidnych sczinicz, we prozumanju sa tymi do-
brnymi poczinkami, ale poczjeri jich czim bole
Krystuszej.

To je ton prawy pucz, kdostaczu wjernych
poczinkow, a to wedza, Bohu bydz kwalba! we-
le tausent duschow sbozneho shenenja.

S. 4.

Schtoha da njetk steho pschindze, so czlowe-
kojo rjeschnizy su? Za smercz.

Boh ton Knes dzesche ktemu prjenemu
czlowekej: Wot teho ztomma teho posnacza do-
breho a steho nedyrbisch ty insz: pschetoz kotryz dzen
ty budzesch wot njeho insz, budzesch smercze wu-
mrecz (d). A je so tak ta smercz kschym ludzom
pscheczischczata, dokelz su schizy srjeschili(e). Psche-
toz smercz je rjehow sda (f).

(d) 1B. Mos. 2, 17. (e) Rdm. 5, 12. (f)
Rdm. 6, 23.

To živenje steji tej šmerczi napscheczimo :
pschetož dnž živenje fastane, da pschindze ta šmercž.

Njetk reczi pak to pišmo wot teho czjelneho,
duchomneho, a tejšch wot jeneho wjecžneho ži-
wenja (g).

A tak je tejšch jena czelna, duchomna a
wjeczna šmercž.

Dnž ton Knes nasch Sbožnik praji : Bucz
šwjerny hacž do šmercže, da zu tebi kronu teho
živenja dacž(h), tu je recž wot teje czelneje šmercže.

We Janowych słowach : my wjemy, so
my se šmercže kživenju pschischli šmy : pschetož
my lubujemy Bratrow (i) ; je ta duchomna
šmercž mjenena.

Dnž wšwjatym pišmi rjeka : tym bojasnym,
a newjernym, a rosnym, a mordarjam, a fur-
warjam, a kostarjam, a pschibojskim, a schitkim
žharjam, jich džel budže we tej tuži, kiž šo swo-
henjom a se schwablom hori, kotrež je ta druha
šmercž (k) ; da je smolom kwidanju, so jow
psches to srosymena budže ta wjecžna šmercž.

(g) 1 Cor. 15, 45. u. Joh. 3, 36. (h) Offenb.
Joh. 2, 10. (i) 1 Joh. 3, 14. (k) Offenb.
Joh. 21, 8.

§. 5.

Zow bluscha tejsch to, schtož lasujenny wož
teho poklecza, kotrej Boh ton Knes niz menje se
swojim Sakonjom swjasat je, jako to pozonowan-
je; to same sa tych, kotsi kodza na Jeho puczach;
tamne pak saw schitkich, kiž Jeho pucze budza sa-
czišnucz (l. m).

A tu je sdobnje kmjerkowanju, so kojždy
rjech, džesch aby to wostajimy, schtož won je pschi-
kasat; aby njeschto wobendžemy, schtož won sa-
kasat je, to poklecze sašobu cžene. Pschetož pi-
šane steji: Poklaty je kojždy, kotryž newosta-
ne wew schitkim tem, schtož pišane je w kni-
hach teho Sakonja, so by won to cžinił (n): a:
schtuž žyly Sakon džerzi, srjeschi pak na je-
nej pschikasni, ton šo scžini schitkich wino-
waty (o).

To bjesche brajlich na Israelske džjeczi wo-
šebi mjenene, a mjejesche tejsch šwoje wotpola-
danje na te pschikasnje a sakasnje, kiž jeno sanjch
bluschachu, a niz sawschitkich cžlowekow.

Dokelž pak te knihi teho štuba, kotriž Boh
cžinił je s Israelskim ludom, wošebi tejsch tu wolu
Božu nawschitkich cžlowekow, a Jeho sjaune pra-

(l m) 3. B. Mos. 26, 1, u. f. 5 B. Mos. 28;
1. u. f. (n) Gal. 3, 10. (o) Jac. 2, 10.

wisna wopschimnu, kotrej tejsch dyrbja dzerjecz pō-
hanojo ; da neje tejsch po tajkim waschnju to po-
żonowanie a to pokleczyje niz βamo mjenene na Isra-
elske dzyjeczi. Pschetoż ta lubosz a ta burrowosz
Boża, we wotpoladanju na to sadżerjenje tych
człowekow, lejzi we tem fgruntej, a neczerpi žane
pschemjenje.

Steho je cziszi kwidżenju, so bes Krystu-
βa schizn człowekojo lejza pod poklecjom ; psche-
toż žadyn człowek neje, kiż nerjeschi (p).

Dyż da kojdy rjech pokleczyje a smercz sa-
βluzi ; schtoha dyrbi da βebi jeden myβlicz wot
tajkich człowekow, kiż psches žyłe žiwjenje rjech srje-
chom romadzja ? a kiż sManasom rez dyrbja :
mojich rjechow je wjaze, dyżli pieska pschi morju,
to je : wone nejβu kwurachnowanju (q).

§. 6.

Ton człowek je da we rjechach, kotrymž won
βluzi, jene besbożne stworenje, pschetoż rjech je
ludzi skazjenje (r). Ktemu pschindze hjeszczjen,
so won steji pod teje moży teho Satana (s). A
to husto tak daloko dze, so ton Sbożnik kżidam
praji : wy sje wot wotza teho djabła, a po wa-
scheho wotza žadoszach zecze wy czinicz (t). Pschi
tem steja woni, kajž predy je pokasane, pod po-

(p) 1G. der Könige 8, 46. (q) Manasse 1, 8.

(r) Sprw. Sal. 14, 34. (s) Act. 26, 18.

(t) Job. 8, 44.

Klecjom ; a runje kajž duchomnje morwi su, tak
maju woni doczafacz wjecznu smercz.

Boh ton Knes moł tehodla satorczicz a
saczisnucz teho czloweka, a dy budzische jo czinit,
da dyrbjak won pschezo sa praweho a sa swjateho
Boha posnaty budz.

Dokelz pak won lubosz je ; da bje Zemu
to wutrobnje zel, a mjejesche knewumjerenju wul-
ke pozadanje, teho czloweka niz jeno wutornucz
sjeho nusy a hubenstwa, ale jeho tejsch wobdaricz
se swojej sboznoszu a stym wjecznem ziwenjom.

Psches toho dyrbesche won pak tajki wulki
skutk dokonecz, so by tak wele tausent czlowekow
wumot wot jich hubenstwa, a jich nuzwed swo-
jej weseloszi ?

Bes tymi wele tausent mol tausend Zand-
zelemi (u) nebjesche tolia zadyn jeniczky, kiz by
mot tajki wulki skutk wuwesz ; a na jneho wot
czlowsteho naroda, kiz zylje stazeny bje, bjesche
hjeszczjen wele mene knysljenju.

Ton Syn Bozi, ton stworiczel a sdzier-
scheho stworenja (v) wsam sam dorukow ton sam
my skutk, a Jeho luby Botzez da Jeho do swje-
ta, dokelz jon tak jara lubowasche (w).

(u) Offenb. Jah. 5, 11. (v) Ebr. 1, 1. 2.

(w) Joh. 3, 16.

§. 7.

Kdo konenju tajkeho wulkeho wotpoladani-
ja, to je, teho czlowiskeho naroda wumozjenja dla,
narodzi so niz jeno czlowek, ale won poda so tejsch
s dobrej wolu dom schjech wobczeschfnosziom, kiz
sobu pschinefn to czlowiske ziwjenje po tym rjesch-
nym padzi, a saczu schitko na swojej hegen par-
schoni, schtoz kudelo czloweka na swjetczi czesch-
ke potrechicz moze.

Won bu poddany sakonju a schi m porucz-
noszjam teho Izraelskeho luda (x), a bje we
tem tak posluschny, so tejsch Jeho nepscheczelo je-
mu niz jeden rjech sprawdu dowesz nemozachu (y).

Won bu wew schitkim, tak derje wot stich
duchom, jako tejsch wot nepscheczelskeho luda,
spyttowany, runje jako druchi czlowek; tolla pal
bes rjecha (z). We Duchu a we mozn swojeho
Wotza wuczescze won Bozu wolu wot nascheje
sboznosze (a), a dzescze: moja wuczba neje mo-
ja, ale teho, kiz me poslat je. Zeli schtu teho
wolu czinicz, ton budze shonicz, hacz je ta wucz-
ba wot Boha, aby hacz ja sam wot sebe reczu.
A Jeho lubny Wotz posna a sjewi se knemu, ja-
ko swojemu poslu, sjara krafnemi dziwami a
zejchami, kotrez krachnowanju nejbu (b). Ne-

(x) Gal. 4, 4. (y) Joh. 8, 46. (z) Matth. 4,
1. u, Ebr. 4, 15. (a) Joh. 7, 16. 17. (b)
Joh. 10, 37. 38.

cjinuli ja skutki mojeho Wortza, da mi newiercze ;
 cjinuli ja pak, da wjercze schaf tym skutkam,
 nochzeczje wy mi wjericz, tak so byscheze posnali
 a wjerili, so Wortz wemni je, a ja wenim. Ne-
 wjerisch ty, prajesche won kPhilipej : so ja bym
 we Wortzu, a Wortz je wemni ? te slowa kotrez
 ja kwam reczu, nerezju ja sam wot sebe, ten
 Wortz pak, kiz wemni bydli, ton czini te skutki.
 Wjercze mi, so ja we Wortzu, a Wortz wemni
 je : Jeli so pak niz, da wjercze me tych skutkow
 dla.

To najdzimnische, a czehodla Jeho hjesch-
 czen we wjecznoszi kwalicz budzemy, bjesche pak to,
 so se won, kiz je ton Boh nadewschitkim,
 kwaleny do wjecznosze (c), lubosze dla kym sube-
 nym czlowekam, so wabeny sposna, te najrudnische
 schtrossy tych rjehow tego czlowskiego naroda, sa-
 njch, to jo na jich mjesto nawso sacz.

Jeho duscha bu srudna hacz ksmerczi. A
 jako won so se smerczu bjedzeje, modlesche won
 so nutrnische, a Jeho pot bje jako huste krawau-
 ne krepki, te potczachu so niz jeno psches Jeho
 drastu, ale padachu tejsch delje na semju (d).

Won bu jako jeden tych najwetschich slofzni-

B

(c) Rom. 9, 5. (d) Luc. 22, 42. u. s. w.

Kow a mordarjow sapschijaty, wedzemy, a psched
woschimjeschnikami a jich woskofeju radu wob-
skorzowany, sapluwany, do swojeho woblecza
bjety, haneny, satamany a saczjesnemy (e).

Woni podachu Jeho temu pohanej, jak
sbjezk sapoczerja, sawednika a steho czloweka,
a czi krjuduwachu Jeho, kronowachu Jeho sczer-
nemi, pschespottowachu Jeho jako kupyho czlowe-
ka, a wotbudzichu Jeho ksmerczi teho kschiza ;
hacz runje ton sudnik, wjaze hacz jedenmol posna :
ja nenamkam na tym czloweku teje winy zaneje,
kotruz wy jemu dawacze (f) ; nitscho neje Jemu
dowedzene, schto by smercze winowate bylo.

Swoj kschiz dyrbesche sam nesz knopowisch-
czu, na ton samy bu won pschibjety, nahi a wu-
blekany posbjenemy do woskofosze, a kschizowany
psched schjem ludom, kotryz Jeho hanjesche stymi
woschimjeschnikami (g).

Jako won na kschizu wisasche, a wulku lacz-
nosz czerpesche ; podachu jemu kizate wino se zot-
dzom namjeschane, a Jeho lubny Botz woczanu jemu
swoju lubosnu bliskosz ; tehodla sawota won
swulkim kofom : Moj Bozo ! moj Bozo ! czo-
hodla by ty me wopuszczit (h) ?

(e) Luc. 22, 63 u. f. (f) Luc, 23. 1. u. f.
(g) Luc 23. 33. u. f. (h) Matth. 27, 39. u. f.

za r
bof

czok
a f

jeni
stw
jej

a j
sch
kaf

na
jeni
on
ne
czl
no

A dusch spuszczzi duschu do swojeho Wot-
za ruki ; jedyn wot ty wojakow rostko jemu Jeho
bof slobiju, a nydym frej a woda wojudze (i).

§. 8.

O! wy czlowstke dzjeczi ! wopomncze schaf,
czohodla ton newinojty, nerjeschny, nesmasamy
a swjaty Syn Bozi schitko to pscheczerpil je.

Menujze Bohu je so spodobalo, kwoino-
zenju tych czlowekow, kiz do najwerscheho hub-
stwa sapanuli bjechu, ton samym pucz, po swo-
jej nedogruntomanej mudroszi, wuswolicz.

Jeho wulka lubosz, kiz zaneho konza nima,
a jara dalofo doßaha, nemozesche so na kraßni-
sche waschnjesjewicz, hacz so won swojeho jenicz-
keho narodzeneho Syna sanas dat je (k).

Kak kposbjehowanju dostojna je Boza nad-
na rada, so jeden czlowek wostaji swoje ziwenie,
jeno so by wutornut steje smercze tak wele milli-
onow czlowekow, a jich sczinitkherbam teho wjecz-
neho ziwjenja. Pschetoz dofelz ton jeniczki
czlowek Boh je nadewschittim kwaleny do wjecz-
nosze (l), da placzesche Jeho wopor sawschittich

b 2

(i) Joh. 19, 32. u. f. (k) Röm. 5, 8.

(l) Röm. 9, 5.

cźlowekow tak wele, jak bychu schizy cźlowekojo czerpili tu śmierz.

Kak kraśnje je won śo wopokasał, jako jedyn śwjaty a prawy Boh, kiz to śle newostaji bes poschtraffowanja, we tym skutku teho wumozjenja tych cźlowekow psches Jesuśowu śmierz, a temu czertej śkladnosz pobrat, Jeho menu lestrowacz a recz: Cy! dnz ty tajki prawy a śwjaty Boh śy, czo godla pschiladujesch da tym rječam tych cźlowekow?

Won swali schitke rjechi na teho, kotryz wot žaneho rjecha nitscho newedzische (m), a sczini Jeho sa nas krjechej, aby sa rjeschny wopor (n).

Tak bu won to Boze Jehnjo, kotrej teho śwjeta rjechi neše (o). Sawjeszje won nešesche nasche korosze, a nalozi śebi nasche bolosze (p).

A dofelz won bje našo sał nasche rjechi, da wsa won tejsch našo tu schtraffu, kotruž my sa služili bjechmy. Won je naschich pschestupenjow dla śraneny, a naschich rječow dla śbity, ta schtraffa lejzi na nim (q). Won bu jako to Boze Jehnjo sa nas sarjesany, a dopelni we skutku, schtoz Boh śjewicz zysche we starym ślubi pschi

(m) Ef. 53, 7. (n) 2Cor. 5, 21. (o) Joh. 1, 29. (p) Ef. 53, 4. (q) Ef. 53, 5.

schie
Jeh

fich
(t),
fior
da

no
me

śm
sc

p
D
sa
n
je

f
f

schiednym wopomnieniu, dnž kojžde rano a weczor
Zehnjo woprowacz dnyrbjachu (r).

Duž praji da Pišmo : Won je sawschit-
kich šmercž woptak (s), a je sawschitkich wumrel
(t), a wuktaduje to pschi tem šobu stymi moznymi
šlowawi : so dnž jedyn sawschitkich je wumrel (u),
da šu tehodla schizy wumreli.

A to neje hinaš škrosimenju, hačž : wo-
no je runje tak, jaš bychu schizy škonzowani a
moreni buli.

To je da, dnž ta recž je wot Jesuškowej
šmercže, pschežo šmjerkowanju, so je šo sa nas
ščiniš škjeschnemu woporej.

Tehodla praji pišmo : Krystus je junu wo-
prowany, so by jich wele rjechi precž šak (v).
My tejšch mamy jutrowne Zehnjo, to je Krystus
ša nas woprowany (w). Won je našche rjechi
na šwojim cžjeli šam woprowak na drowi (x), to
je : won je šo našchej dla na škhiž pschibicž dak.

Dale : Krystus je nas lubowak, a je šo
šam ša nas podak, ša dar a wopor, Bohu škłot.
šemu wohnenju (y) ;

(r) 4B. Mos. 28, 3. 4. (s) Ebr. 2, 9. (t) 2Cor.
5, 15. (u) 2Cor. 5, 14. (v) Ebr. 9, 28.
(w) 1Cor. 5, 7. (x) 1Petr. 2, 24. (y)
Ephes. 5, 2.

A : Krystus je junu sa nasche rjechi czer-
pil, ton prawy sa tych neprawych, so by nas Bo-
hu woprowal (z).

Ma to pokasuju tejsch druge Spruchi we
piskni jako : Krystus je wumret sa nasche rjechi
po piskni (a). Nasch Knes Jesus je naschich rje-
chow dla podaty (b). Nasch Knes Jesus Kry-
stus je so sam dat sa nasche rjechi (c).

Za melcju wot druhich Spruchow, kiž
tejsch to same wureknu.

S. 9.

Zow troblja so prashecž cžlowekojo, te
fude stworencžka : Bjesche da to nusne, so cžlowo-
sti narod dyrbesche s jednany bucž psches tajki wo-
per ? Nemožesche da Boh po swojej nadži,
kotraž žadny konz nima, a po swojej smilnoszi,
kotraž nidže mesu nenameka, tym cžlowekam jich
rjechi wodacž, a jim tu sa sluzenu schraffu
spushecžicž, heso by tejsch runje, po predawschich
recžach, ja to wopor nedostal ?

Ma to wotmolwimy : Boh moze cžiniež,
schtož won sechze. Won nochze pat nitscho dru-
he, hacž schtož so jeno slubi Jeho mudroszi, lu-
boszi, wjernoszi, swjatoszi a praudoszi.

(z) 1 Petr. 3, 18 (a) 1 Cor. 15, 3. (b) Róm.
4, 25. (c) Gal. 1, 4.

dyr
psc
a
fir
fr
a
R

P
i

Njetko je pač won žyt, so bo Jeho Esyn
 dyrbesche cžlowek scžinicž, a cžlowekow wumoz
 psches swoju smerež slich žatoszje a hubenstwa,
 a jich nuž wesž do wjecžneho žimenja; a pschi taj-
 tim wobsanfnenju swojeje rady je won cžinił po
 swojej mudroszi, luboszi, wjernoszi, swjatoszi
 a praudoszi. Won je sa nusne posnał ton wopor
 Krystušowu sa cžlowekow.

Budžische da ton jenicžny mudry Boh do-
 puschežit, swojeho jenicžkeho narodženeho Esyn-
 na do swjeta poštaež, a sa nas frjedej aby kwo-
 porej sa rječ scžinicž (d), dy budžische wono nus-
 ne nebuło ?

Budžische da bo ton Esyn Boži woblek
 snaschim ludym scžetom a skrwju, ton rječ tych
 cžlowekow namšo wsak, tak wele žatosze a nusy
 jich dla cžerpil, a bo sa nich podał do najbolsni-
 scheje smereže, dy by wono nusne nebyło ? Ne-
 dyrbesche Krystus to cžerpicz (e), heso my dyr-
 bjachmy wumoženi buež ?

O my nerošomni cžlowekojo, kiž hancze
 tajke wobsanfnenje teje swjateje rady Božeje, na
 mjesto so byschče bo do procha sħibuwali, ponu-
 rili a bo knemu ponižnje modlili !

(d) 2Cor. 5, 21. (e) Luc. 24, 26.

Medyrbeli wy so hanibumacz, dyż jedža so tajke sły myśle sbudzić me waschich wutrobach?

Medyrbeli wy czepetacz, dyż ryczicze a pišacze tajke šudženja Božich puczow dla kbožu tym cłowefam? Sze da wy mudrišchi, dyžli Boh ton Knes?

Won šam djerži sa nusny ton wopor Jezusowy sa tych cłowefow: wy pak šebi myšlicze, a refnecze a pišacze: D nje! Boh je schaf šmilny: schtoha je zeba tajkeho wopora?

§. 10.

Ton šamy Jesus, kiž so sa nas kwoporej scžinil je, kodžešche njeotre a czjeczi ljet wokolo na semi bes židami. Jako dżeczo bu won wohrešany, a po Božej woli, kotruž won psches šwojeho Zandžela bješche sjewit, bje Jeho meno narėnene Jesus, to je Šbožnik, pomožnik a wumožnik (f).

Jako won potom we templu temu Knefej prijotkštajeny bje, kajž so šluschesche po tym Šakonju, wotpołożištaj Simeon a Hana, psches nawabenje šwjateho Duchu, kražne šwojetšenja wot njeho psched schittum ludom (g).

(f) Luc. 2, 21. (g) Luc. 2, 22. u. f.

A jako won dwanacze ljet stary hje, pschindze won sobu hohrje do Jerusalema, po waschnju teho roczneho czaſa, a woſta we templu ſejdzo, ſredza bes Wuczerami, jako Jeho ſtarschej ſo wrocziſchraj, a dżiwachu ſo ſchizy na Jeho wo-
praſchowanju a wotmolwenju (h).

Wobomnacze ljet ſawoſta won potom smje-
rom a we wulkej czichoczi, a wono ſo zylje taſ-
ſda, ſo je we tym czaſu to czjeſliſtwo nał :
pſchetož jeho krajomnižy dżjachy : neje to ton
czjeſla, Mariny Ssyn (i) ?

We ſwojim czizetym ljetcze pschindze won
pſchi Jordani k Janej, ſo by ſo wot njeho chczič
dał : a laj toſ ſnebes dżesche : To je ton ſamy
moj luby Ssyn, na kotrymž ja dobre ſpodobanje
mam, a Jan widziſche teho Duchu Božeho, ja-
ko hołbja dele leczo, a nanjeho pschindzo (k).

Potom bu won wot ſwojateho Duchu do
puſtziny wedženy, ſo by wot czerta ſpyttowany
buk. Tu bjesche ſchtyrzeezi dujom a ſchtyrzeezi no-
zow pola ſwjereny, a nejdžiſche niſcho, a ton
ſpyttowar pschiſtupiwiſchi knjemu, ſpyttowaſche
ſchitko, ſchtož jemu možno bjesche, ſo by Jeho
ſawedł, a Jeho myſle ſo ſaſyłe, a wotpanute

(h) Luc. 2, 41. u. f. (i) Marc. 6, 3. (k)
Matth. 3, 13.

wot teje praweje czistosze ; won pak nemjejescho
nitscho na nim, ale dyrbesche na Krystuhowe slo-
wo : Ebjen so wottemne Satane, Jeho wo-
puschczicz. Won wottendze pak wot njeho na
kwilu (l), a pschindze sa so ; a tak je Jesus spytany
wewschitkim, runje jano my, ale bes rjecha (m).

Zan ton chczenik swjetsesche wjaze hacz je-
denmol krafnje wot Jesusa, a te swjetsenja po-
kasuwachu knemu schitkich czlowekow (n).

Won pak, nasch Knes Jesus Krystus, wu-
czesche moznje Bozu radu wot naschej sboz-
nosze. A Jeho slowa bjechu Duch a ziwjenje (o).

Dokelz won, jako druhsh czlowekojo na se-
mi bycz zysche ; da wuprofsysche won sebi teisch
schitko wot swojeho lubeho Wotza, schtoz potre-
basche k swojemu Hamtej.

Ze wulke a mozne Zejchi a dziwn, kiz ne-
bjechu kwurachnowanju, kotrez bes wureczowanja
ta wopokasnja bjechu, so Jeho Boh bjesche do
swjeta postak — schtuž so jeno Jeho dotknu,
ton samy woczerstwi, a kohosch won so dotknu
ton samy woczerstwi, a kohosch won so dotknu,

(l) Matth. 4, 1. u. f. (m) Ebr. 4, 15. (n)
Joh. 1, 15. u. f. (o) Matth. 7, 29. Joh.
6, 63.

ton samy bu stromy — te budzische won sam
se swojej hegen mozu dokonecz mot. Won ref-
ne pak sam : Wotz, kiz wemni bydli, ton czini
te skutki (p).

Tu je won da nam teho Wotza pschekra-
nit, a nam knaschemu Sbozu kwedzenju dat,
schto my na nim mamy, a dokonjat ton skutk, ko-
tryz ton Wotz jemu dat bjesche, so by jon czinit (q).

Teho swjateho Ducha je won jako nascheho
wuczerja, wodzerja, troschtarja, reczerja a po-
moznika psches zyte ziwjenje wopisat a polubit,
haj tejsch sobu dzjelit (r).

Zenje nepyttsasche won swoju hegen czesz ;
tolla posna pak srosennymi slowami, so, po Bozej
woli, schizy czlowekojo Jeho, jako teho Syna Bo-
zeho, bychu czeszili, jako teho Wotza czeszja (s).

Tejsch dzesche won : dyz tamny ton Duch
teje wjernosze pschindz budze, ton samy budze me
pschekrafnicz (t).

To je da so tejsch stato, a stane so tejsch
hjehczen schjednje.

To bjesche ton Jesus, kiz so sa nas je dat

(p) Joh. 14, 10. (q) Joh. 17, 4. (r) Joh.
14, 16. (s) Joh. 5, 23. (t) Joh. 16, 14.

šchizowacz. Nichto neberesche pač Jeho žiwē-
nje wotnjeho, ale won wostaji to šame šam wot-
šebe sa nas (u). Pšchetož won wobšwjetši: tehodla
lubuje me moj Wotz, so ja moje žiwjenje wosta-
ju, so bych tošame sašo sač. Nichto nebere jo
wottemne, ale ja wostaju to šame šam wot šebe.
Ja mam mož tošame wostajicž, a mam mož to-
šame sašo sacž (v).

Duž bu won položeny do noweho rowa, a
šwachu wobarnowany; ale na čječim dnju sta-
nu won sašo hohrje, a sawosta hješczen šchyr-
zeczi dnjom na semi.

We tym času sjewi won šo šwojim wu-
czomnikam, kthelej temu a tamnemu wošebi,
kthelej šchitkim na jene dobo, dyž romadži bjechu.
Won pokasa jim šwojej roškawanejruže a nohši,
a šwoj pšchektoty boč, klich wobšwjetšenju, so
won ton šamy Jesus je, kiž sanjich je kšchizo-
wany buč.

Won jndžišche a pijesche snimi, a recžesche
snimi wot Božeho kralestwa. A na pošletku da
šo we Galilejskej widžicž wot wjaze dyžli wot
pjeczstow Bratrow na jene dobo. (w).

Po šchtyrczeczi dnjach wuwedže won

(u) Joh. 10, 17. 18. (v) Joh. 18, 17.
(w) Matth. 28. Marc. 16. Luc. 24. Joh. 21.

ſwojich wuczomnikow wohn, hacz do Bethanie,
a poſbjeze ſwojej ruzy horje, a pozonowa jich, a
ſta ſo, jako won jich pozonowa, puſhczi won ſo
wot nich, a bu we ſwojetkej mroczeni horje ſbjeneny
do nebes; jako jich predy ſromadzit bjeſche, a
jim pſchikaſat, ſo bychu ſJerufalema nekodzili,
ale czakali hacz by ton ſlubeny Duch na nich
wuljaty buł (x).

Woni ſawoſtachu da hjeſchczen we Jeruſa-
lemi, a po dzieſacz dnjami buchu woni chczeni ſe
ſwjatym Duchom, a zwar kajz ſo ſda we Tem-
plu. Pſchetoż wono bjeſche rano dzeweczi Se-
gerjach, jako czaſ bjeſche ſwoporowanju a ſmod-
lenju pſched Bohom; a ta romada ludzi, ſkotry-
niſch woni ſmolom reczachu, wopokaža, ſo to
wjernofz bje. Tich Ert bu wotewreny, ſwalen-
ju teho Rneſa, a ſwureczenju tych wulkich dzi-
wow Bozich. Woni reczachu jeden podruhini
we ſchelakich reczach, kotre tolla njedy nawukli
nebjechu; a ezi židzi, a kofsi ſžidowſkej wjeri
bjechu pſchiſtupili, pſchindzo na rocžny czaſ ſew-
ſchitkich mjeſtow a konzow, ſlyſchachu kojzdeho
recjecz po ſwojej reczi, we kotrej narodzeni bje-
chu. W tych ſamych reczow budze ſcheſnacze
rachnowannych (y).

(x) Apoſt. Geſch. 1. (y) Apoſt. Geſcht. 2.

To postaji jich do podzimanja, a Pietr pos-
bjeze swoj toß, a reczesche knim, so to niticho dru-
he neje, dnzli to, schtož psches Prophetu Joela
predn je pschpowedane wot wuljecza teho swjate-
ho Ducha.

A duž sapocza won jim kwutrobi reczecž
so woni teho Knesa teho živenja su morili ;
dyrbeli pak so njek wobrocžicž, a Krystuša we
wjeri sapschimnucž, a so kojdn dacž chcžicž na
Zeho meno ; da budža dostacž wodacžje tnych rje-
chow, a ton dar teho swjateho Ducha. Tajke
prjedowanje dzjesche jim psches Božu nadu tak
jara kwutrobi, so hjeschčen ton samy džen wo-
koto czjoch tausent duschow chcžennych bu.

§. II.

Steho, schtož so hacž dotal je prajito, je
kwidženju, we czim to słowo wot kschiza wobsteji.
Wono je menujze to prjedowanje wot Jesom Kry-
sta teho kschizowaneho (z), a to same rješa tejsch
we druhich Schpruchach swjateho pißma to Ev-
angelion Bože wot swojeho syna Jesom Krysta
(a); tejsch budže wono menowane to kražne Evan-
gelion teho sbožneho Boža (b).

(z) 1 Cor. I, 20. (a) Röm, I, I / 3. (b)
1 Tim. I, II.

Bo
dar
tym

me
fro

wo
pol
na
ge

ß

m

sch
so
bu

W
fer
ma
st

Wono je to słowo teho sřednania, kotrež Boh bes nami poruczil je (c), a to pschিপowe-
danje teho Mjera a Sboža, kiž prjedowane budže
tym cžlowekam (d).

Cžohodla Pawoł to Evangelion wot Krysta
menuje to słowo wot kschiza, to da so lochže
srosemicž.

Teho Kschiza smercž Jesom Krysta, jako
won knam sluboszu, a knaschemu wumozenju wot
poklecza, pod kotrymž my schizy ležachmy, sa
nas poklecze bu, je ta Hauptschtuka teho Evan-
geliona.

Nasch Knes a Sbožnik je wjaze molow
kam reczał wot swojeho kschiza smercze.

Temu Nikodemuszej džesche won bes druhi-
mi: kajž Mojsaß hada je we pustzini powo-
schit; tak dyrbi cžlowski Syn powoschenny budž;
so bychu schizy, kiž do njoho wjerja, subeni ne-
buli, ale wjeczne žiwjenje mjeli (e).

Kahda bu ton koporowy had powoschenny?
Won bu na žerdž twerdži pschiwjasany, a wot
semje hohrije powoschenny, so jon kojždy widžicž
možesche, a schtuž wot tych wohenowych hadow
skušany bu; polada pak na teho koperowego ha-

(b) (c) 2Cor. 5, 19. (d) Ef. 52, 7. (e) Job. 3, 14, 15.

da, da wosta won žiwj, a ton jyd neschkodjesche jemu.

Rahda bu Krystus powoschenn ?

Won bu žylje nahi srukomaj a snohomaj na kschiz pschibity, a ton kschiz bu wot semje powoschenn, so Jeho schizy czlowekojo widzicz mozachu ; a njetk nanjeho poladuje we wjeri, ton buže wumozheny wot teho rjeschneho jyda, a nebudze žubeny, ale pschindze kwjecznemu žiwjenju.

Rkwojim wuczomnikam recjesche won husto wot swojeho kschiza šmercže a džesche staunje knim : czloweka Syn budze woschim mieschnikam a pišmawučjennym podaty, a woni budža Jeho kšmercži wotšudzicz, a budža Jeho podacj pohanam kšmechej, koštanju a kschizowanju, a na žeczi džen budže won sašo stanucz (1).

Tak srosomne težame słowa bjechu, darjeska wono tolla wot Jeho wuczomnikow ; a woni nitscho wot teho nesrosemichu, a ta recz bjesche jim potajena, a newedzichu schto prajene bje (g). Pschetož woni nemožachu jo romadu srunacz stymy myšlemi, kotrej woni mjejachu wot kralešwa teho Mesiaša.

Zako pak won psched jich woczomaj nakschi-

(f) Matth. 20. 18. 19. (g) Luc. 18, 34.

ja fr
hohr
won
Zoh
prec
bjes

lecj
wed
tu
kš
jil
sch
K
jo
to
ne
we
dr
fo
ne
jer
sto
ny

ju swojeho ducha wot so da, a so jim, jafo ton
 hohrje staneny Sbožnik, husto sjewit bjesche, a
 woni se swojimaj woczomaj widzili bjechu, kak
 Toho swjetla mroczel wsja psched jich woczomaj
 precz we Jeho hohrje hohrjestpiczu do nebes; da
 bjesche to słowo wot kschiza stajuje we jich erczi.

Smolom pschi prijenim prjedowanju powu-
 lecju teho swjateho Ducha dzjesche Pjetr: Duž
 wedz tehodla zyła Israelska kejza sawjesze, so Boh
 tu teho sameho Jesusa, kotrehož wy sje
 kschizowali, sa Knesa a Krysta je posta-
 jil (h). Tym Woschim bes ludom a tym Star-
 schim we Israelu wobswjetsi won: Jesus
 Krystus ton Nazarenski, kotrehož wy sje kschiz-
 zowali, kotrehož Boh wot mormych je sbudzil,
 ton samy je ton kamen, wotwas czešlow sacziš-
 nery, kotryž roschny kamen je sczineny, a neje
 we žanym druhim ta sbožnosz, tejšch neje žane
 druhe meno pod nebjom date tym cžlowekam, we
 kotremž my moli sbožni budž (i). Dawot praji:
 nedaj Božo, so bych so ja njeschro kwalit, kiba
 jeno we kschizu nascheho Knesa Jesom Kry-
 sta (k). Pšcherož Jesus Krystus, kiz Bohu ru-
 ny bjesche — won bjesche schat ton jenicžki na-

Ⓒ

(h) Ap. Gesch. 2, 36. (i) Ap. Gesch. 4, 10/12.
 (k) Gal. 6, 14.

rodzenn Esyn Bozi, — wuprosni soham, a sa
wotroczkown ztalt na so, bu podomny czlowekam,
a na waschnju, jako czlowek namakany; won
ponizowasche so sam, a bu posluschny hacz do
smercze, haj do smercze na kschizu (l).

§. 12.

Kajz njetk we tym slowi wot kschiza, to je,
we tym przedowanju wot Jesom Krysta teho kschiz-
zowaneho, teho kschiza smercz nascheho Knesa
a Sboznika, ton Hauptpunkt je; da wufnemymy
my tejj steho Evangeliona, schto nam je ton
Sboznik, a schto te Ursachi, dokonjenja a plody
Jeho Kschiza smercze pola nas placza, dyz my
Jehowe wjeri sapschimnemy.

Hizom wele je steho predawscheho kwidzen-
ju; a to je schitko sate steho Evangeliona.

Pschetoz hacz runje czi czlowekojo, dyz
kwoj rosom prawje wuziwaju, stych skutkow teho
stworenja, kotrej jim lezza psched woczomaj, wi-
dzicz a srosemicz moza, so tezame spoczatk mjecz
dyrbja, a so Boh ton Knes ton stworiczel, sdzer-
zer a wodzer schjech wjezow, newurekneneje mu-
drodze, dobroty a schehomozy bycz dyrbi, a so my
Jeho lubowacz, czeszicz a Jemu sluzicz mamy
(m); da nebuchu tolla czi najmudrischi bes schitki-

(l) Phil. 2, 6:8. (m) Rom. 1, 19. u. f.

mi c
posu
ton
wot
Spr
pos
psch
psch
ben
psch
je
wyc
tym
je:
Bo
(r

mi cźlowekami wuśljedźili se swojim rosomom to
posnacjje Kristuśowe.

Pschetoź tośame dostanemy jenicźze psches
ton Evangelion, kotreź Pawoś menuje to słowo
wot fschiza.

My zemny steho ſebi hjeschyczen njekotre
Spruchi mjerkowacź. Menuje :

1. Boh neje swojeho Syna do ſwjeta
poślat, so by won ſwjec ſudźit, ale so by ſwjec
psches njeho ſboźny buť (n), a cźlowſki Syn je
pschichoť, so by pyttat a ſboźne žiniť, ſchtoź ſu-
bene je (o).

2. Tolla praji pať Pjetr : Won je nam
pschikaſat prjedowacź ludu, a ſwjetsicź, so won
je ton wot Boha poſtajeny ſudnik žiwych a mor-
wych (p). A tośamo je tejšch Pawoť prjedowat
tym pohanam ſmoźnymi ſłowami (q).

§. 13.

3. Won je žwar ſwotźow po tem cźjeli, to
je : pośwojej cźlowſkej naturi, kiź je pať tejšch
Boh nadewſchitkim kwaleny do wjecźnośje (r).

c 2

(n) Joh. 3, 17. (o) Luc. 19, 3. (p) Ap. Geſch.
10, 42. (q) Ap. Geſch. 17, 31. Joh. 5, 22.
(r) Röm. 9, 5.

Wot neho, teho Syna Božeho, rjeka wono ;
Božo ! Tvoj stol — thron — je wot wječ-
nosze hač do wječnosze. — Ty Kneže by we
spoczatku semju satožit, a nebeša by twojich ru-
kow dźjelo (s).

4. Jesus Krynstus je tonšamy, wot
Potrehož ten Knes k Mojsašej je reczał : Ja zu
jim Prophetu, jako ty by, sbudźicž slich Bra-
trow, a moje słowa do jeho erta položicž, ton
budže knim reczecž schitko, schytož ja jemu pschifa-
sacž budu.

A schtuž na moje słowa nebudže posłuchacž,
Potrež won we mojim meni reczecž budže, na tym
budu ja to weczicž — kojžda duscha budže wu-
stupena steho luda — (t).

5. Won je tejšch ton, wot Potrehož pišane
steji : Ton Knes jo se pschisahał, a nebudže
šo kacž ; Ty by mjeschnik wječnje po rjadu Mel-
chisedechowym (u).

Wot neho praji Dawot : Dokelž wulkeho
woscheho mjeschnika mamy, Jesuša teho Syna
Božeho, kiž je knebešam špit, da djeržmy šo
teho posnacža. Pschetož my nimamy tajkeho

(s) Ebr. 1, 8. 10. (t) 5 B. Mos. 18, 18. 19.
Ap. Gesch. 3, 22, 23. (u) Ps. 110, 4.
Ebr. 5, 6. Ebr. 7, 21.

wosch
snašč
ru je

jit (v
Mesi
fotrek
fotri
psch p

fejese
tych
nisch
to po
Bož

šmy
my ;

wef
bow
toš

(

woscheho mieschnika, kiž by nemoł czerpenje mieež,
snašchei šlabošu, ale kiž spyttany je wewschittim,
ru je jako my, ale bes rjecha (v).

6. Boh je Jezho sa Knesa a Krysta posta-
jit (w). Bon je ton Esyn Dawitomy, ton
Mesias, ton žalbowany, ton Israelski Kral,
kotrehož kralestwa nebudze žadyn konž (x), wot
kotrehož czi Prophetojo predy tak wele krašneho
psch) powedali šu psches šwjateho Duchy.

§. 14.

7. So šo Krystus sczinit je sa cžlowekow
krjesch emu woporej, a so šo sa nich podak je do
tych najhorkšich czerpenjom, a do tej najžalos-
nišchej kščiža šmercže a žaniby : da je to šo ža-
to po wobsanfnenej radži a spredy wedženjom
Božim (y).

8. Dnž my to necžinimy, a cžinili nej-
šmy, jchtož my po Božej wohli cžinicž dyrbjach-
my ; da šu to doli a rjechi.

K r y s t u s je wuplacžil te dohy schifnich cžlo-
wekow, a wuhafnył to sapisimo, te rjeschne kar-
bowze, kotrež nam pscheczimne bjesche, a je
tošame se šredža sczinit — wuhafnył, — a

(v) Ebr. 4, 14. 15. (w) Ap. Gesch. 2, 36.

(x) Luc. 1, 31. u: f. (y) Ap. Gesch. 2, 23

na Kschiz pschibit ; to je : psches swojeho Kschiz
za smercz su schitke nasche dohy wuplaczene (z).

9. Psches swoju smercz je nasch Knes
Jesus Knytus to sjednanye sa nasche rjechi,
niz ieno pak sa te nasche, ale teisch sa teho zyteho
swjeta (a). To rjeka : Jeho Kschiza smercze
dle, kotruz won sa nas a na nasche mjesto je czer-
pit, je Boh pokileny a hottown, schitkim czlowe-
kam schenkowacz tu slich rječami saßluzenu
schtroffu, a lich pohrjesacz knadzi, dyz jeno pschin-
du K Jesusej, a Jeho pohrjewosmu jako swojeho
Knesa a Sboznika.

10. Pschetož wot teho Jesu sa, kiz na
Kschizu je wumret, swjetsja schizy Prophetojo,
so psches Jeho meno schizy, kiz do njeho wjerja,
rječow wodaczje dostacz dyrbja (b).

§. 15.

11. A neje we žanym druhim ta Sboznosť,
teisch neje žane druge meno pod nebjom date tym
czlowetam, we kotremž woni moli sbožni budž—
hacž jeno psches njeho (c).

12. Psches swoju smercz je won temu
mož sať, kiz mož smercze mjejesche, to je, temu

(z) Col. 2, 14. (a) 1 Joh. 2, 2. (b) Ap. Ge-
schicht 10, 43. (c) Ap. Gesch. 4, 12.

cjertej
frjedeh
a jich
mož te
mož
njeho s
rje dzer

Knes
puschcz
žive dn
tož sch
wjeri,
psched
hi, kiz
wolom
Knytu

pschela
schitki
wot p
trobu
so byd
som s

(d)

czernej (d). Satan, kiž tych ludnych cźlowekow
 krjechej sawedže, a jich stem storczi do šmercže,
 a jich mordar budže — ma natajke waichnje
 mož teje šmercže, potomi neje pač wjaze we Jeho
 mozn, tu duschu, kiž k Krystušej czjeke, a psches
 njeho sbožna budž je, we šwojich šwojastkach hoh-
 rje dzeržecž.

13. Psches šwojeho kschiza šmercž je nasch
 Knes Jesus Krystus šmerczi mož sat (e), a wu-
 puszczi tych, kosi šmertneje bojosze dla šwoje
 žiwe dny k službi wotšudženi bjechu (f). Psche-
 tož schtuž hješčen Krystuša nej hohrje sat we
 wjeri, ton je stajnje we wotroczkowskej bojoszi
 psched šmercžu; temu napschecžimo pač ton dru-
 hi, kiž psches wieru Bože dżecžo je, može špa-
 watom rez: ja šebi žadam precž cžanucž, a pschi
 Krystušu bycž (g).

14. Boh je ton cžak teje newidomnosze
 pscheladat, njest pač pschikaze won schudžom
 schitkim cźlowekam, so bychupokutu cžinili, to je:
 wot pschemrocženeje myšle wotstupili, a šo šwu-
 trobu wobrocžili (h). A to jo Jeho pschikasnja,
 so bychmy wjerili do teho mena jeho Šsyna Je-
 som Krysta, a šo bešobu lubowali (i).

(d) Eb. 2, 14. (e) 2Tim. 1, 10. (f) Ebr.
 2, 15. (g) Phil. 1, 23, (h) Ap. Geschicht
 17, 30. (i) 1Joh. 3, 23.

§. 16.

15. Kajž my psches wjeru do Krystusa dostanemy rjehow wodacžje (k), da budžemy tejšch psches wjeru džjeczi Bože (l), a mamy pokoj Bohom psches nascheho Knesa Jesom Krysta (m); schar je nas Boh sak knadži, a spodobnych scžiniš we tym lubowanym (n). A jeli so my njeschto prošymy we Jesuſowem meni, to je won nam wjeszje czinicž (o).

16. My pschindžemy psches tu wjeru do Krystusa, do teho wutrobneho towarstwa s Krystusom a s Jeho lubym Botžom. Krystus reczi wot swojich wuczomnikow se swojim lubym Botžom, a praji: Ja we nich, a woni wemni, ru- nje jako ty, Botže, wemni sy, a Ja we Tebi (p). A Jan piſche: schtuž we luboszi wostane, ton wostane we Bohsy, a Boh wemni (q).

§. 17.

17. Teho Sbožnika ludu, to je: tym, kiž do neho wjerja, neje treba ſo staracž a prajicž: Echto budžemy jnsž? Echto budžemy picž? Eto budžemy ſo woblefacž? Ton nebeſki Botž

(k) Ap. Gesch. 10, 43. (l) Gal. 3, 26. (m) Röm. 5, 1. (n) Eph. 1, 6. (o) Joh. 14, 14. (p) Joh. 17, 23. Joh. 15, 4. (q) 1 Joh. 4, 16.

cžez star
cže noch
(r). S
tejšch be
panu na
wane (s

I
pschis ku
pschetož
lobo nin
žja jich;
towani
maju te

I
ta Kry
won fu
to je:
Jemu
a won
Jeho l

womžo
(r)

czej stara so sanich, a je jim pschisabat : Za
cze nochju wopuschicz, ani nidy cze skomdzicz
(r). Haj won tak jara na nich kedzbuje, so jim
tejsch bes Jeho wolje žane kofsy na kowi ne-
panu na semju : pschetož wone su schitke rachno-
wane (s).

18. Hacz runje schizy, kotsi Krystušej
pschistuscheju, wele czerpenja a tyschnosze maju—
pschetož swjet, to je : czlowekojo, kiž Krystusa
lobo nimaju, a rjedzej stuzja pscheszchaju a hid-
zja jich ; — da budza woni tolla bohaczje trosch-
towani (t), a su schaf sbožny lud, pschetož woni
maju teho Sbožnika.

§. 17.

19. My smy psches wjeru stawy teho cze-
ta Krystušoweho, to je : Jeho Gmeny, kotru
won kubła a ju pytta (u). Za sama Gmena,
to je : to stadleschko tych, kiž do njeho wjerja, a
Jemu poddani su, su ta newesta Krystušowa,
a won je jich nawozjenja (v). O kak błotka dyrbi
Jeho lubosz knim bydz !

20. Schtuž do Krystusa wjeri, ton budze
wowza Jeho žrody, sa kotruž won woštajit je swoje

(r) Ebr. 13, 5. (s) Matth. 10, 30. Luc. 21,
18. (t) 2Cor. 4, 9. (u) Ephes. 5, 29.
(v) Ephes. 5, 23.

žiwjenje (w). A njek k ubla a pytta won swjeru
 swoju zrodu, to je: swoju Gmenu, niz jeno
 fromadnje, ale won kedz buje tejsch wošebje na je-
 nu kojzdu wowzu, kotraž krejšamej šluscha. Kojz-
 da lejzi Zemu na wutrobi. Ze jena štaba, da
 pošylni won ju; je jena franena, da wobala won
 ju; je jena kora, da sahaji won ju; je jena su-
 bena, da pytta won ju sažo; je jena sabudžena,
 da pschimedže won ju sažo kšadtu. Won paŕn
 kojzdu, kajž šo šluscha (x).

21. Masch Knes Jesus Krysstus ma
 schudžom tajke šobu czerpenje stym šwojimi, dnž
 jich njeschto potrechi, jako by šo Zemu šamemu
 štalo. Saul pscheszihasche Jesužownch poštow,
 a toš džesche knjemu snebes: Saule, Saule,
 schto pscheszihasch ty me (y)? A na tym wulkim
 šudnym dnju budže won prajicž: schtož wy czi-
 nili šze jenemu bes tymi mojimi najhubenischimi
 najmenschimi Bratrami, to šze wy mi cžinili (z).

22. D kajke krašne štowo je to, kotrež prajit
 šon Ert teje wjernosže: Jako me moj Wotž lubu-
 je, tak lubuju Ja was tejsch (a).

A psches šwojateho Ducha budže nam ta lu-

(w) Joh. 10, 12. (x) Ezech 34, 15 u. f. (y)
 Ap Besch 9, 5. (z) Matth. 25, 40. 45.
 (a) Joh. 15, 9.

toš teho
 ršchežo bole
 23.
 Krsstusa
 bodli we m
 mož kdobre
 nože, we
 šchto, sch
 jil je (d).
 24.
 trobach ty
 wjerja: d
 teho Ducha
 pliwosž, l
 šwojernosž
 25
 wjeru do
 mož teho
 mi knežic
 nadu (f)
 bodži, d
 šp teho r
 (b) E
 Jo
 Šo
 34

bošz teho Botza, a ta lubošz Jezom Krysta
pščežo bole sjaunišča (b).

§. 18.

23. My dostanemy tejšch pšches wjeru do
Krystuša teho šwjateho Duchu (c). Ton šamy
bydli we naschich wutrobach, dawa nam loscht a
mož kdobremu, pokasuje nam pucz dowscheje wjer-
nosze, wedze nas na runy pucz, a spomni nam
schitko, schtož nam nasch Knes a Sbožnik pra-
jit je (d).

24. Dnž da šwjaty Duch bydli we wu-
trobach tych kudnych a hubenych, kiž do Krysta
wjerja: da pokasuju šo tejšch pola nich te plodny
teho Duchu, jako: lubošz, wešetošz, mjer, sczer-
pliwosž, lubosnosž dobrocziwosž, wjera, — aby
šwjernosž, — czichosž, potšiwosž (e).

25. Dnž my we Božej nadzi stejimy pšches
wjeru do Krystuša, da budžemy frej scžineni wot
možy teho rjecha. Rjech nebudže mož nadwa-
mi knežicž, dokolž nejšze pod sakonjom, ale pod
nadu (f). Pšchetož jeli so nas Ssyn wošwo-
bodži, da smy prawje šwobodni, a žani wotrocž-
žy teho rjecha (g).

(b) Ephes. 3, 13, u. f. (c) Gal. 3, 2. (d)
Joh. 14, 16. u. f. Joh. 16. 7. u. f. (e)
Gal. 5, 22. (f) Röm, 6, 14. (g) Joh. 8,
34. 36.

26. Komu su jeho wele riechow spuszcze-
ne, ton samy lubuje wele (h), a schtuż teho
Sbożnika wele lubuje, ton dżerzi tejšch Jeho ſto-
wo (i), a Jeho kaſnje nejſu czeſche (k).

§. 19.

27. Pſches to poſnacjie Jeſom Krysta
budje nam ſnadu data ſchitka Boża moſ, kiż
ſżiwieniu a ſſtużbi Bożej ſtuſcha (l). Pawoſ
praji tehodla: Ja ſchitko moſu pſches teho, kiż
me poſylni, to je pſches Krystuſa (m).

28. Pſchitem woſtanemy tolla rjeſchni cżlo-
wekojo, taſ dolho hacż my hjeſchcżen na ſemi ſmy,
my ſchizy wele ſrjeſchimy (n). Boh paſ wu-
cżiſchcżi pſches wieru naſche wutroby (o), a ſa-
koma naſ pſched ſkażenjom, kotreſ ſo nameka we
naſchej duſchi a cżeli. A jeli ſo my naſche rjechi
wuſnajemy, da je won ſwojerny a prawy, ſo nam
te rjechi wodawa, a wucżiſzi naſ wot ſchitkeje ne-
praudosze (p).

29. Hacż runje ton cżert wokolo kodżi, ja-
ko rujaſy law, a pytta, kohoſ by poſreſ (q); da
mamy tolla tu pſchiſahu: Staicze cżertej naſche-
ſżiwo, da cżekne won wot was (r).

(h) Luc. 7, 47. (i) Joh. 14, 23. (k) Joh. 5,
3. (l) 2 Petr. 1, 3. (m) Phil. 4, 13. (n)
Joc. 3, 2. (o) Ap. Geſch. 15, 9. (p) 1 Joh.
1, 9. (q) 1 Petr. 5, 8. (r) Jac. 4, 7.

30.
jako jados
hordos; te
rieſchnifa
Piketoſ
ſwojet pſch

31
ke, njeſc
da pſchin
kiż wam
nicze, po
dny my t
Krystuſa
hohje w
nalożim
ſmy ſchi
nadzi a
ſom Kr
dale a b

3
bes naſc
Kryst
ho ſiwe
ſmercze
(s)
(
3

30. Swjet, a ščitko, schtož na šwjeczi je, jako žadosz teho czjela, a žadosz tych wotczew a hordosz teho žiwjenja nemože pschewinucž kudeho rjeschnifa, kiž šo we wieri dżerzi teho Sbožnika. Pschetož wjera je to dobuczje, kotraž hjeszczjen šwjet pschewine (s).

§. 20.

31. Dofelž dostojni nejšmy šami wot šebe, njeschto pomyšlicž, jako šami wotšebe (t), da pschindže nam to šlowo špomozy: Boh je, kiž wam moznje dawa to, so žecze, a to, so cžiniczje, po tym dobrnym špodobanju (u). Pschetož dnž my tu nadu, kotraž we Krystušu, a psches Krystuša, nam bohacžje šobu džjelena budže, rad hohrje wosnemny, šwjeru wužiwamy, a prawje nałožimny, so wona neje pola nas podarmo, da šmy šchitkemu dobremu schjekni, a rosžemy we nadzi a posnacžu nascheho Knesa a Sbožnika Jesom Krysta (v), a woptamy a ladamy pschežo dale a bole, kak dobrocžimny ton Knes je (w).

32. My budžemy šbožni psches tu wjeru, bes nascheje šaštuzby a dostojnosže, slutej nadu, Krystuša dla, a mamy nadžiju teho wjeczneho žiwjenja, psches Krystuša, a Jeho Krwje a šmercže dla (x).

(s) Joh. 5, 4. (t) 2Cor. 3, 4. (u) Phil. 2, 13.
 (v) 2Petr. 3, 18. (w) Ps. 34, 9. (x) 1Joh. 3, 2. Röm. 8, 17.

33. Těho šmjate słowo a słotke Ewangelion słuži nam knaschemu pschiberanju, a je nam to, schtož macjerne młoko je tym narodžennym dźjecjatkam (y).

34. Tym, kiž Boha lubuja, schitke wjezn kljepschemu słuža, hacz tejšch česčke šu, temu čžjetu (z).

§. 21.

O kaž jara wazne šuda telej njetk pomenowane punkty, kotrež schje šu knamekanju we tym słowi wot Kschiza, aby we tym krašnym Ewangelionu teho sbožneho Boha wot šwojeho Syna Jesom Krysta! a wono moło šo hjesčezen wjaze steho recžecz, dy bychmy jo nedyrbeli šrotkim wurecžecz.

Nemoli da šebi myšlicž, so tajtemu Ewangelionej dyrbeli klecžo pschipanuez schizy kuzdi čžlowekojo, kiž sacžuja šwoje rjesčne hubenštwu?

Alle wono neje temu tak: pschetož Pawol praji: to słowo wot Kschiza je tuposž tym, kiž subeni budža (*)

Stoha da je štem mjenene, dnž wot čžlowekow budže prajene, so subeni budža?

(y) 1 Petr. 2. 2. (z) Rđm. 8. 28. (*) 1 Cor. 1. 18.

Za r
 słowo praw
 njeboenych :
 a pschindu f
 šojnos, n
 kiž sub
 Tak d
 Sbožnik :
 na Kschizu -
 jo, subeni
 A Pj
 w schtu su
 Sch
 budža? P
 wědojo sube
 to cžeta,
 Krystusa.
 nej te šu :
 nejštož,
 aje, nepsch
 je, pošwar
 lowanje,
 podobne m
 ju, tajž te

(2) Job.

Za rycz, kiz we Biblii je, wuczi nas to
 słowo prawje srosemicz. Tu budze prajene woł
 njefotrych: Woni du kwešelu swojeho Kneša,
 a pschindu kwjecznemu žiwjenju, woni dostanu tu
 sbožnosz, woni herbuja to nebeske kralestwo; a
 czi, kiz subeni budza steja klemizy.

Zač dzesche bes druhim ton Kneš nasch
 Sbožnik: cžłowski Ssyn budze powoschenny —
 na tšchizu — so bychu schizy, kiz do njeho wjer-
 ja, subeni nebuli, ale wjeczne žiwjenje mjeli (a).

A Pjetr refne: Ton Kneš nochze, so
 by schtu subenny byt (b).

Schtuha šu pak czi cžłowežo, kiz subeni
 budza? Po šwjatym pišmi budza schizy czi cžło-
 wežo subeni, kotsi kodža we sjaunnych skutkach
 teho cžeta, kiz nemoža wobstacž stej wjeru do
 Krystusa. Sjaune šu pak skutki teho cžeta, ko-
 trež te šu: mandželstwo łamanje, kurwarstwo,
 necžistosz, nepočiwosz, pschibožstwo, kustowa-
 nje, nepschecželstwo, swada, šurrowosz, niwan-
 je, pošwarti, rostorki, kežarstwo, sawisz, mor-
 dowanie, wopisstwo, wobžranstwo, a tym po-
 podobne wiežy, woł kotrych ja wam predy pra-
 ju, kajž tejšch wam predy prajit šym, so kotsi

(a) Joh. 3, 14. 15. (b) 2Petr. 3, 9.

tajke czinja, nebudža Bože kralestwo herbowacz
(c), to je, woni budža subeni.

Tejšch budža czi subeni, kiž skladnosz mje-
iachu dobre czinicz, a nejšu jo czinili; kтым bu-
dze ton prawy budnik rez: Džicze prejš wottemne,
wy sakleczi, do wjeczneho wohenja, kotryž pschi-
hottawany je czertej a jeho jandželam: — psche-
tož Ja bym łodny byt, a wy nejšze mi jysz dali:
mi je šo picžyto, a wy nejšze mi picž dali: Ja
bym hosz byt, a wy me nejšze hospodowali: Ja
bym nahi byt, a wy me nejšze wodžewali: Ja
bym korny a jatny byt, a wy nejšze kemni polada-
li; — pschetož sawjernje Ja praju wam: schtož
wy nejšze czinili jenemu bez tymi nejšubenschimi,
to wy tejšch mi nejšze czinili. A woni pojndža
do wjecznejje czwjele (d), to rjeka: woni budža
subeni.

§. 22.

Nebudžichu czi predny pomenowani cžlowe-
kojo, kotsi subeni budža, tu nadu Božu, kiž noch-
je, so by schtu subenny byt, ale so by šo kwiždy
špokuczi wobrocžit (e), šdobrej wolu wot šo ne-
štorcžiti, da neby jich tajke cžeschke šudženje nad-
panuło. Ale tulej tši ta hegentlich Ursacha jich
štaženja.

(c) Gal. 5, 19. 21. (d) Matth. 25, 41. u. f.
(e) 2 Petr., 3. 9.

šich
tu po

lionu.

chu p
wešz
mu

budž
stus
(f).
šudž

šchl
fo
mo
jim
wo
mo
cho

Boh zysche jim psches Krystuß a pomhacj,
sich hubenstwa, a woni nochzechu hochjebracj
tu pomoz.

Woni nebuchu posluschni temu Eoange-
lionu.

Woni buchü proscheni na kwasß, a nechä-
chu pschindj. Ton swjaty Duch zysche sich pschi-
wesj Krystußej a woni speczichu so temu swjate-
mu Duchu.

Skrotkim : ta jeniczka Ursacha, so subeni
budja, je ta newjera : kaj nasch Knes Kry-
stus praji : schtuž newjeri, ton budze satamany
(f). Schtuž pak do njeho wjeri, ton nebudze
budženy (g).

Dn budzichu jako kudzi rieschnizn pschinda-
schli we wjeri Krystußej, a Jeho hochrewsali ja-
ko swojeho Knesa a Sbožnika ; da bu won jim
moz dat, so bychu Boze djjeczi buli, won bu
jim nowu wutrobu a noweho wjesteho Ducha dat,
won bu schitke sich rjechi czisnuß do tobiny teho
morja, a sich woswobodzil wot knestwa teho rje-
cha. Pschetož dnž tejsch runje jeden ta skazenn,

D

(f) Marc. 16, 16. (g) Job. 3, 18. (h)

a srječami tak jara wobczenny je : da budže sbožny,
dyž Kristužej pschistupi.

Pomyšlicze kebi schaf, schtož Pawoł pische
tym Korinthiskim : Medajcze so molicz. Psche-
tož ani kurwarjo, ani pschibojszy, ani mandžel-
stwa łamarjo, ani kiž kani seřobu hanibu czerja,
ani kiž smuskimi, ani paduschi, ani lakomni, ani
wopiwzy, ani hanibnizy, ani rubežnizy nebudža
Bože kralestwo dostacz. A tajny su njekotsi bes
wami buli : ale wy sže wotmuczi, wy sže wořwe-
czeni, wy sže prawi scžineni psches to meno teho
Knesa Jesuša, a psches teho Duchu nasche-
ho Boha (h).

Dyž da recžane budže wot cžlowekow, kiž
subeni budža, da su stem ludžo mjeneni, kiž rad
so žedža sawostacz we rječach, dyžli so so bychu
dali snich wutornucz a wumoz, tajny, kiž Božu
radu wot jich Sbožnosže sazpa, kiž temu Ewan-
geliiu posłuschni nejsu, kiž Jesuša Krystuša hoch-
rje newosmu, kiž temu šwjatemu Duchu stajnje a
hacž do konja napscheczimo su.

§. 23.

Pawoła pawołanje bjesche jeno kтым po-
hanam, po tym słowi Krystušowym : kwottew-

(h) 1 Cor. 6, 9 = II.

(1)

1

renju jich woczi, so bychy so wobrocziłi wot
cziemnosze křwjetku, a wot teje mozy teho Sa-
tana křwjetku, so bychy woni dostali wědaczje
tych rjecnow a to herbstwo bes wobswěczenymi
psches tu wjeru domne (i).

Dokelž pak židzi swoje sromadzišny meja-
chu we wele městach tych Pohanow, dzech woni
pschinich bydlachu; duž přjedowasche jim Pawol
koždy mol najpredy; a jeho swwjetjenje nebjesche
tejsch pola nich podarmo.

Duž pak czi newjerjazn židzi so jemu psche-
cziwichu we tych sromadzišnach, a tejsch to han-
jachu, schtož prajene bjesche wot Pawola; duž
wobswjetši won jim sjaunje: Wam dyrbesche naj-
protzy to słowo Bože prajene budž: ale dokelž
to wot was storcziče, a so sami teho wjeczneho
žiwjenja sa nedostojnych dzerziče, laj, da so
kтым pahanam wobrocziuny (k).

Nech pak reczesche se židami aby s Pohana-
mi, da bjesche jeho přjedowanje to: Jesus
Nazarenski, kotryž wot Boha pošlany, a kotre-
hož powołanje wobswjetsene je swulkimi džiwami
a zejchami, a kotrehož židzi křizowali su psches

D 2

(i) Ap. Gesch. 26, 18. (k) Apostel Geschicht
13, 46.

rufi tuch pohanow, je ton Sbožnik a wumožnik
zylho swjeta.

Wobrocźcze so knemu, a smicze Jeho
hohrje we wjeri, da budze wam Boh wasche rje-
chi wodacz, a was sa swoje dzjeczi hohrjesacz,
tejsch wam snadu dacz teho swjateho Ducha.

U dnz da woni we wjeri hohrjewfachu to slo-
wo, a so dachu chcicz, da wuczesche won jich
schitko dzerzecz, schtoz Jesus bjesche pschifasal, a
tak pschiberachu woni we nadzi a posnaczu Jesom
Krysta.

Schtoz pisasche Korinthiskim : Ja so ne-
dzerzach sa teho sameho, so bych ja njeschto wedzil
bes wami, kiba jeno Jesom Krysta teho fschizo-
waneho (l), da bjesche to jeho recz schudjom,
dzesch pschifadzese. Zemu pak so schudjom
tak dzese, kajz we Korinthczi, dnz rekne : my prje-
dujemy teho fschizowaneho Krystusa, tym zidam
schak pohorschenje, a tym Grichiskim luposz (m).

Jeho mysl bjesche stajnje ta : Medaj Bo-
zo, so bych so ja njeschto kwalit, kiba jeno we
fschizu naschego Knesa Jesom Krysta (n).

Pawol sheni da bohacze, schtoz Simeon
psches swjateho Ducha wjeschczit bjesche wot Je-

(l) 1 Cor. 2, 2. (m) 1 Cor. 1, 23. (n) Gal. 6, 14.

siha :
sich we
tremuz

kiž jich
swohn
schemu
Kralo
dwjem
zysche

ham

wot
fotre
jachu
dzel,

mozi
ta s

wot

(e

sufka : Ten budze postajeny kpadu a kbohrestacju
sich wele we Israelu, a ksnamenju, pschec, wo to-
tremuz so reczecz budze (o).

Pschetoż židam, kotsi Sbožnika doczafachu,
kiž jich wot Romskeho spschawa wo swobodzicj, a
swohnkach scziničž dyrbesche ktemu najwošebni-
šchemu ludu, nebjesche njtscho š uzene itajkim
Kralom, kotryž na kschizu skonžowany bu předža
dwjemaj mordarjomaj, a kotryž jich jeno wumož
žysche wot jich rječow.

Woni pohor chowachu so tehodla, so ten
šam, ita, Mešias byž dyrbesche.

§. 24.

Ktemu pschistupichu hjeschczen druhe wjeze,
wo kotrych Krystušowe Evangeŕion reczese, a
kotrež woni snesž nemožachu, Sadduzejšy pra-
jachu, so žane bohrestawanje neje, ani Jan-
džel, ani Duch (p).

A ta šama Secta tych židow bjesche tolla
možna; pschetož Woschimjeschniz, a jich Schlach-
ta so ktemu posnachu.

Dyž njett Pawo! předowasche, so Krystus
wot mornych stanul je; da rošobichu so nadnim

(o) Luc. 2, 34. (p) Ap. Gesch. 23, 8.

schizy, kiž s Sadduzejskimi stowarscheni bjechu ;
a stem pschiczanu won sebi wele czerpenja.

Pharisejszy spuszczachu so na swoju samo-
praudosy, a wobreczachu so sami a drubich, so
sebi slich skutkami sa sluzichu wodacze tnych rje-
chow, živenje a sbožnosy.

Ktemu napšhecziwo wobtwerdzi pač Pa-
wol ; so cžlowek sež swojimi skutkami nitscho ne-
sa sluzi, hač niw ; a so nichto, kiba so do Kry-
stusa wjeri, rjechow wodacze nedostane a wjecze-
na sbožnosy nenameka.

To rostobi s dym tnych Pharisejskich, a do-
kelž jich ta najšynišča a najpołnišča huffa bje
bes židami, da sbudzi to tejšch Pawolej cžesčfu
tyschnosy.

Pišma wučženi mjejachu wele cžinicz stym
šwjatym Pišmom

Kajž ton Knes našch Sbožnik džesche :
Wobhercze so wo Pišmi, pschetož wam so s da,
so macze wjeczne živenje wenim, a to same je,
kiž wottemne šwjetsi. A wy nochjecze kemni
pschindž (9). Stem bječu wo sebi mjeneni cži
Pišmaručženi.

Won mjejachu pač to waschnje, šwjate

(9) Job. 5. 39.

pišmo jara wopaf wuložicž, a se swoimi pschi-
stawkami, kotrej so s Božim słowom nerunachu,
wele Schprucham pschipołozicž druhu mysl, ko-
truz: tolla nemejachu.

Nasch Knes Jesus Krystus je jich tehdla
husto wotfi poschtraffowaf, a bjeda na nich wolał.

Dokelž da jim ta wuczba teho Evangelio-
na napscheczimo stejeche, da bjesche wona jim
pohorschenje.

§. 25.

Bes pohanami nemejachu židzi wulku lu-
bosž. To hohrjestawanje tych mornych nemo-
žachu woni srosenicž. To fšchizjowanie bjesche
schroffa, kotruz pschedaty wotrocžk dostanu, a
bje tehdla wošebje sazpene.

Dnž da Pawol k Pohanam pschindže powe-
dajo wot Jesem Krysta, jeneho jara tudeho žida,
kotrehož na pošletku na fšchiz pschibili, a jako
wulkeho žtosnika skonžowali su; dnž so wopaka-
sał bjesche jako ton wot Boha pošlany wulki Pro-
pheta; dnž won kremu pschistaji, so tonšamy
Jesus sašo sbudženy a knebju spit je, a so wot
njek je ton Sbožnik a wumožnik schitkich czlo-
wekow; duž nemožesche so wot Pohanow sweta
scheho thela po ezeli nitscho druge doczafacž, hacž
so woni to sa luposž djeržachu. Jim bjesche to

torne prjedowanje, a nemysłachu ſebi, ſo na to ſame kędźbumacź a jo pohrjewſacź maju. Woni newjerjachu do njeho, a nenamefachu we nintniſcho wot Bojſkeje mudroſze.

Kunje kajź pſcheczimni bjechu beſ židami czi Woſchimjeſchnizy a Piſmarwuczeni woſbebi temu Ewangeliomu; tak bjeſche wono tejſch pola pohanow. We czaſku Pawoła knežeſche jara ta ſwjetna mudroſź a woſota recź tak derje beſ Griſtymi, jako tejſch beſ Romimi. Pawoł prjedowaſche pať to Ewangeliom niź we wabjaznych reczjach cźloweſkeje mudroſze, ale ſe ſłowami, kotreź ton ſwjatny Duch wuczi (r).

Tak da bjeſchi tym mudrym pohanam napſcheczimo to, ſchtoź, a kak jo Pawoł prjedowaſche: woni dzerjachu jo ſa lupoſź, ale pſches to ſjewi ſo jich hegen lupoſcź; a to bjeſche Boži ſkutk, kajź Pawoł ſtenu pſchiſtaji: Boh je tu mudroſź tudy teho ſwjeta do lupoſze pſchemobrocit. Pſchetoz dokelź ton ſwjet pſches ſwoju mudroſź Boha we Bożej mudroſzi nepoſna, lubeſche ſo Bohu pſches to torne prjedowanje, to je: kiź ſo tym ludym cźloweſkam jako torne ſdaſche, ſbojnych cźinicź tych, kiź na to wjerja.

(r) 1 Cor. 2, 4. 13.

To wedže nas njek na ton druhi punkt, me-
nuje : to słowo wot kschiza je nam, kiž my
sbožni budžemy Boža mož.

Dyž Pawoł praji : snady sže my sbožni
scžineni psches wjeru, a to neje wot was ; Boži
dar to je (s), da widžimy steho, so czi, kiž do
Krystuša wjerja, bes tymi mjeneni šu, kotsi
sbožni budža. Wjer do teho Knesa Jesom Kry-
sta, da budžesch ty, a twoj dom sbožni (t).
Tym tehdlo, kiž do Krysta wjerja, je to słowo
wot kschiza Boža mož : kajž tejšch Pawoł wob-
šwjetši : Ja šo nehanibuju teho Evangeliona wot
Krysta. Pschetož mož Boža je, kotraž sbožnych
czini schitkich, kotsi na to wjerja (u).

Dyž my dyrbeli prashecž cžloweka, kotr nž
š Pawołom rez može : Ja šym žimny we wjeri do
teho Ssyna Božeho, kiž me je lubował, a šo
šam samne dał (v) : Kak šy da ty šhonik to slo-
wo wot kschiza, jako mož Božu : da budže dyr-
becž posnacž, so šo to husto a wele molow stašo
je. Won budže prajicž : Ja šedžach we cžsem-
noszi, a bjech šam na šebi šlepy. Jako ja pak
šlyschach to Evangelion wot Krysta, duž škadže.

(s) Ephes. 2, 8. (t) Ap. Gesch. 16, 31. (u)
Röm. 1, 16. (v) Gal. 2, 20.

ſchi mi to ſwjetko, a ja widziſch, ſo ja, — do-
felż teho Sbożnika hjeſchczen nemjejach, — ſu-
beny a ſatamany cźlowek bjech.

Jako ja paſ psches Božu nadu ſrudny a
tyſchnimy buch tehodla, a ſo ſwutrobu rudżach,
da ſcżini mi to Ewangelion nadżiju, ſo mi dyrbi
pomhane bucz psches Krystuſa : wono ſcżini ſo
mi jene ſłowo ktroſchtej. Ja plakach ſatym
Sbożnikom, a moja proſtwa a ſdychowanie bje-
ſche : Ach ! dy bych ja tolla wedżit, ſo tejšch
won moj Sbożnik je. Duż dżeſche to Ewange-
lion femni : Won je Sbożnik ſchitkich cźlowe-
kow, a je do ſwjeta vſchichoł, ſo by pyttal a
i bożne cżinił, ſchtoż ſubene je.

Moje rjechi cżiſchcżachu me, a wobcżezu-
wachu me, jako cżeſchke brjemjo. Duż rjeſa-
ſcho we Ewangeliu : wot Jeſuſa ſwjetſja ſchizy
Prophetojo, ſo psches Jeho meno ſchizy, kiż
do njeho wjerja rjechow wodacżje doſtacż dyrbja.
To tejšch ja ſhonich : O kajke bje to weſelje !
Moja wutroba pocżinaſche teho Sbożnika lubo-
wacz, kiż mi wodał je ſchitke moje rjechi.

Ale ach ! dy bych ſchał ja frej ſcżineny buk
wot moży teho rjecha ! bydż ſtrożby, dżeſche to
Ewangelion : Krystus je nam ſcżineny wot
Boha tejšch ſweczenju, a psajes Jeho poſnacżje

budže tebi data schitka moz teho bojškeho žiwjenja
a pschirodženja. Ton šwjet a ste nepscheczal
stobischtaj šo namne, a pyttaschtaj me wurubicz
wo moj Schaz : duž pokasa me Evangelion Kry-
stušej, a won šo pomni hohrjewsa we nadžiji.
Mi bjesche schjednje treba sa moju kudu duschu
potrebnosz a pošylnenje. To Evangelion po-
kasa mi, so ja we Krystusu a psches neho pola
mojeho Wortza we nebesach schitko hottome na-
mekaz budu, ja jeno dyrbbju prošycz a bracz.

Za šo husto rudzjach, dyž pyttnuch, so mo-
ja duscha a moje czjeto ta rohla je, do kotrežzwar
rošnywane je dobre šymjo, kiž šo tejšch forenecz
poczinasche, a plody nosy; so pak tajka rohla
šama wortšo pschezo nerjad šobu nosy, kotryž ja
dyrbjat wupljecz.

To Evangelion troschtuwasche me pak bo-
haczje, stym šlotkim šłowom, so dyž my jemu
škoržimy nasche rjechi, da je won šwjerny a pra-
wy, so nam te rjechi wodawa, a wuczisczi nas
wot schitkeje nepraudosze.

Nadpadžechu me schelake czerpenja a tysz-
nosze, da reswuczi me to Evangelion, so njetkzi-
scheho czasa czerpenje hodne neje teje pschichod-
neje krapnosze, kotraž šo nadnami šjewicz budže,

a ta nadzija teho wječneho žiwjenja napelnische me swultim troschtom.

Ma tajke jom pomenowane waschnje je so namni wopokasato to Ewangelion jako moz Boza; a taklej wopokasuje so wono hjeschezen namni.

Tolla neje schaf možno, so by so molo schitko wureczecz se słowami, schtož ta wutroba wot teho shoni.

Parot a czi druhšy wuczomnižy teho Knesamiejachu pschi prijeduwaniu teho słowa wot Kschiza aby teho Ewangeliona, stajnje skladnosz kwidženju, so wono tajtu mož ma, jako wohen, kiž kamene roseschrieje, a jako hamyr, kiž skatu rosije (w). Woni shonichu to polubenje: Ton Knes budze swojemu rimanju, (i. e. swojemu wotroczej) moz dacž (x); a te słowa: wot trebu twoje kłoki, tak so ludžo psched tobu delje padaju (y); teje runosz tejšch: runje jako dejšchč a šnje snebes pada, a sažo so tam newroczi, ki ba so predy semja napowi a ju plodnu scžini, so scho sneje rosze, so dawo šymjo kšyczu, a klieb kždzi, tak dyrbi to słowo, kotrež šmojeho erta wojndze, tejšch bycz, wono nedyrbi so sažo femni bez ploda wroczič, ale scžinicž, schtož ja zu

(w) Jer. 23, 29. (x) Ps. 68, 34. (y) Psalm 45, 6.

—) 81 (—

wiecz, a dnrbi so jemu radzic, kejomuz ja jo
pozlat bym (z).

Tak wopokasa so to slowo wot kschiza jako
moz Boza na tymi, kotsi sbozni budza, to je po-
la tych, kiz Jesusa hohrjewsachu we wjeri. Stym
buchu napelneni sluboszu k Jesusej Krystusej a
tejsch kami besobu; a to bjesche woszebi kwidzen-
ju na tej Gmejni we Jerusalemi, kotraj psches
Pjetrowe prjedowanje, smolom sromadzena bu,
po wuleczu teho swjateho ducha (a).

Woni buchuwot swjeta, haj hidzeni wot
swojich bliskich pscheczalow, kiz teho Sboznika
nesnajachu, pschindzechu wo swoje samozenje, a
buchu nesmilnje pscheszehani. Woni wustorka-
chu jich stej sromadzisy tych zidow, buchuhu-
sto jara pschebiczi, do jastwa kladzeni, krjudo-
wani, kamenuwani, a Krystusa dla moreni.
Psches moz teho Evangeliona sawostachu woni
pak swjerni hacz do smercze.

Sktrotkim: schuz temu Evangelionej po-
skuschny bu, a jo we wjeri sapschimnu: dosta
stem tu moz, so by Boze dzejco byl, won dosta
teho swjateho Ducha, a stupi do teho wutrobne-
ho Gmenstwa s Jesusom Krystusom, won bu

(z) Ef. 55, 10. 11. (a) Apostel Geschicht 2,
41. u. f.

nowe stworenje a herba teho wjeczneho žiwjenja ;
 A tak bje jim to Evangelion mož Boža.

§. 27.

Schtoha pač je ta Ursacha, so to słowo
 wot Kschiza tym jena mož Boža je, a tamnym lu-
 posz? a so so temu Evangelionej tak dže, kaž
 temu słonzu, kiž njekotre wjezn se swojimi pru-
 hami mjachke, a druge wjezn habyn stym samy-
 mi pruhami pač twerdi sežini? Ja zu rez, schtož
 sebi myslu s Božeho Pišma, a jo sebi myslit
 sým psches wele ljet.

We jenej reczi stych Knihow Hioba, ko-
 truz ton Knes neje saczišnuł, budže bes druhi-
 mi spomnene: Ej, to schitko czini Boh dwojzy
 aby czi krocz skozdym, so by jeho duschu wroczet
 wot skazenja, so by byl rošwjeczeny se šwjetkom
 tych žiwych (b).

Dyz my to duchomnje rošudžimy, schtož
 sami smy šhonili, da dyrbinmy posnacž, so ton
 Knes tak czini pola wele cžlowekow, niz jeno
 dwojzy aby czi krož, ale wele molow.

Nasch Knes a Sbožnik je to prawe šwjet-
 to, kotrez schitnich ludži rošwleczi, a won praji:
 Dyz powoschenn budu wot semje—nakschiz—po-
 czanu Ja schitkich sebi (c). A dužnebudže na

(b) Hiob 33, 29. 30. (c) Joh. 12, 32.

šudnym dnju nihto prajicz mož temu šudnikej
zitego šwjeta : Ty me nešy kšebi czanuk, a
tehodla nešym ja tejšch pschischot.

Tejšch steji pišane, a našch Knes Krn-
stus wurekne jo dwojzy : Woni budza schizy mu-
czeni wot Boha ; a pschistari ktemu : schtuž to
tehodla šlyschi wot Wotza, a nawukne to, ton
pschindže kemni.

Dyž da ton Wotz czloweka czene, a kšwo-
jemu lubemu Šsynnej jeho pschiwesž je — toka-
mo stane šo na schelake waschnje, wošebje psches
to Evangelion — a dyž ton Knes našch šbožnik
jeho kšebi czene, ton šwjaty duch je wošebi pschi
tem dželatny — da rjeka to we šwjatym Pišmi
ton czaš a ta schtunda teho domapnyttanja (d).

Dyž jeden tušamu nadnu schtundu na kędž-
du newosme, a to dželo teho Wotza, a teho
Šsyna, a teho šwjateho Ducha sazpije, a jo
podarmo da dželatacz, ton šamy pscherjeschi šo jara,

Našch Knes Jesus Krnstus praji : So-
domskim a Gomorskim budže na šudny džen lo-
sche, dyžli tajkemu mjestu, kiž temu bojškemu do-
mapnyttanju neje rum dato (e). Won šam pla-
fasje žatofnje na to mjesto Jerusalem, a džesche :
dy by schak ty wedžito, da by ty tejšch wopomni-

(d) Luc. 19, 44. (e) Marc. 6, 11.

to we twojim času, schtož so ktwojemu mjerě
hodži, ale njek je psched twojimaj woczomaj po-
tajene, tehodla so by ty sazpišo ton čas teho do-
mapyttanja (f).

Njek je ton Knes nasch Sbožnik słowo
reczał a jo husto sašo prajik: Schtuž ma, temu
budže date, so won dosz smjeje; schtuž pak nima,
wot teho budže tejšch to sate, schtož won ma (g).

Za žyła recz je tak Krosemenju: dyž Boh
ton Knes temu cžlowekej wudžjeli nadu a dary,
da ze tejšch mjecz, so te same po Jeho myšli tre-
bane, nakožene a wužiwane budža.

Ze cžlowek šwjerny, a bere sdžakomnej
wutrobu hohrje tu nadu a te dary, kotrej jemu
šobu džjelene budža, a prozuje šo, je prawje wu-
žiwacz; ton šamy dostane wjazn, a budže wot
tej šjedrej ruki teho Knesa bohacžischo wobnad-
ženy a wobdareny.

Pola toho pak schitko podarmo je, schtož
Boh nadnim cžini, a schtož won na neho waži;
ton pane psches šwoje sazpenje do nenady; te-
dom dyrbi prosny wotstupicž, a pschinešy šo šam
wot schitko, schtož won kjenemu thelej hižom mje-
jesche, a kdruhemu thelej dostacž možesche.

(f) Luc. 19, 41. u. f. (g) Matt. 13, 12.

stane
a šli
trob

fa:
čžesc
cžom
li sm
mili
jim

tu l
šbož
dy p

Par
šty
lu c
nyd
Evo
šnar

(

Duž sapane da cžlowek do žatofneho Zusta-
nta, so won swidžajemaj Wocžomaj newidži,
a šlyščajemaj wuschomaj nešlyšči, a so jeho wu-
troba mjachta nebudže.

Tak bjesche stnmi židami, wot kotrych rje-
ka : tu teho luda wutroba je sašakta, a šlyšča
čješčy swuschomaj, a dremaju se šwojimai wo-
cžomaj : tak so bychu we šwojim cžaku newidži-
li swocžomaj a nešlyščeli swuschomaj a nesrose-
mili we wutrobi, a šo newobrocžili, so bych ja
jim pomhāt (h).

Pawoła šłowa wobtwerdža to : sa to so
tu luboš kwojernoszi hohrje sali nejšu, so bychu
šbožni buli ; tehodla budže jim Boh mozne blu-
dy pošlacž, so bychu woni tej kži wjerili (i).

Ktemu pschindže paš hješčcžen to, schtož
Pawoł praji : ton Boh teho šwojeta — to je ton
šly cžert, kotrehož možy šo won poda, a jeho wo-
lu cžini — je te myšlje sašlepil, to je, wnewjer-
nych, so by jim nešwojecžila ta jašna šwoježa teje
Ewangeliskeje krasnosze Krystušoweje, fiž je to
šnamjo Bože (k).

Ⓔ

(h) Ap. Gesch. 28, 27. (i) 2Thess. 2, 10. 11.

(k) 2Cor. 4, 4.

Tajkim słowam słuszeju tejsch te słowa:
Jeli nasche Evangelion je sakryte, da je sakryte
psched tymi, kiž subeni budža (l).

§. 29.

Je da we naschich dnjach hjeszczzen tak, so
te słowo wot kschiza tym; kiž subeni budža, lu-
posz; a tym kiž sbožni budža, Boža moz je?
Haj schak: Schtož ton Knes nasch Sbožnik pra-
jesche: Ja cze kwalu Wortze a Kneže nebešow
a semje, so ty to psched mudrymi a rosomnymi
potajik by, a by jo tym nerošomnym sjewik; Haj
Wortze, pschetož wono je so tebi tak derje spodo-
balo (m): to je hjeszczzen njetk wjernošz.

Ja so namekam wabeny tolej wobšwjet-
siež. We naschich dnjach došaha to nepschecz-
stwo pscheczno temu Kschizej Kryštušowemu
hjeszczzen dale, hačž we tych cjašach Pawoła.

Tedom bjesche to Evangelion, kotrej Pawoł
prjedowasche, tym židam pohorschenje, a tym
pohanam luposz.

Njetk pač je wele mužam, kotsi po-
wołani su to Evangelion wuczicž a prjedowaež,
to słowo wotkschiza luposz.

(l) 2Cor. 4, 3. (m) Matth. 11, 25. 26.

pricž
wot t

Bo

(n

Zich recze a pišma wopokasuja jo bes sa-
prjicza, schtož ja jow pišchu, so ja nitscho wjaze
wot teho prajicz nimam.

Husto hym ja šebi myšlit : Menastrožuju
da šo tajny ludjo, dyž te šłowa Pawoła lasuju :
Dy bychmy tejšch runje my aby jandžel snebes
wam Evangelion prjedował, hinaš, jako kotrež
my wam prjedowali šmy, ton bycz poklaty, ja-
ko njetk prajili šmy, tak hješcye snowo praju,
jeli so wam schtu Evangelion prjeduje, hinaš ja-
ko kotrež wy dostali šze, ton bycz poklaty (n).

Tejšch moža šo na nich wuložicz te šłowa
wot Pawoła : Zich šłowo žere wokoto šo, jako
raš (o).

Alle Boh, kiž ššwojemu Šsynnej džesche :
šyn šo šmojej prawizy, hacž ja položu twojich
nepscheczelow ša podnožki twojim noham (p) ;
Kryštus, šotrehož erta dže šwošej štronow wotry
mecž (q) ; a šwjaty Duch, ton Duch teje wjer-
nosže (r), budža šo wo tu wjež štaracz ; na to
možemy šo šroblje špuschczecz.

Tu šwilu je tejšch tolla we našchich cžašach,
Bohu bycz džak ! wjerno, so tych Wele tau-

(n) Gal, 1, 8. 9. (o) 2Tim. 2, 17. (p) Ps.
110, 1. (q) Offenb. Job. 1, 16. (r) Joh.
14, 17.

sent je, kotrymž to słowo wot kschiza mož Boža
je kbožnoszi.

Won zyl iich we swojej nadzi dale a dale
sdzeržecz, a žonowacz, schtož won ma na kojždym
mjeszi. Zemu bydž częsz do wječnosze, Amen.

2A 6200